

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 18 kwietnia 2017 r.

WPS-I.431.1.11.2017.HCh

**Pan
Jakub Brzeziński
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Leoncinie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach od 16-20 marca 2017 roku kontrolę kompleksową w kierowanym przez Pana Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

Przedmiotem kontroli był stan zatrudnienia i kwalifikacje zatrudnionej kadry, prawidłowość przyznawania zasiłków stałych oraz sposób kierowania do domów pomocy społecznej i ustalania odpłatności za pobyt w dps z uwzględnieniem działań podejmowanych w celu ustalenia możliwości partycypacji w kosztach pomocy osób zobowiązanych do jej udzielania.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 05.04.2017 r., przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W czasie kontroli w Ośrodku pracownicy socjalni zatrudnieni byli (w przeliczeniu na etaty) w liczbie 3 etatów. Podczas kontroli ustalono, że teren Gminy Leoncin zamieszkuje 5 231 mieszkańców (stan na dzień 15.03.2016 r.). Na jeden etat pracownika socjalnego przypada zatem około 1 743 mieszkańców Gminy. Ponadto jak poinformował Kierownik jednostki na 1 etat przypadają średnio 63 środowiska objęte pomocą. W związku z powyższym Ośrodek spełnia wymogi zatrudnienia wskazane w art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

W czasie kontroli stwierdzono, że spełnia Pan wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca o pomocy

społecznej, posiadając wymagany ustawowo staż pracy w pomocy społecznej, ukończone studia wyższe oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Osoby zatrudnione na stanowiskach pracowników socjalnych posiadają uprawnienia do wykonywania zawodu na podstawie art. 156 oraz art. 116 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Z przeprowadzonej analizy akt wynika, że ustalanie uprawnień do udzielania pomocy w formie zasiłku stałego odbywało się na wniosek strony, na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego. Wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminach określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W każdym przypadku przestrzegano zapisu art. 107 ust. 4 ww. ustawy w zakresie sporządzania aktualizacji wywiadu nie rzadziej niż co 6 miesięcy w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy. Ośrodek przeprowadzał również postępowanie badające możliwości udzielania pomocy przez osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz świadczeniobiorców. Skontrolowane decyzje administracyjne zawierały wszystkie niezbędne elementy wskazane w art. 107 § 1 i § 3 k.p.a. Prawidłowo oznaczony był organ wydający, wskazana była podstawa prawna, rozstrzygnięcie, faktyczne i prawne uzasadnienie oraz pouczenie. Wszystkie decyzje wydawano w terminach, o których mowa w art. 35 i 36 k.p.a. We wszystkich przypadkach w decyzjach zmieniających odniesiono się do decyzji pierwotnej. W dokumentacji znajdowały się potwierdzenia odbioru decyzji poświadczane podpisem.

Kierowanie do domów pomocy społecznej odbywało się na podstawie wniosków osób ubiegających się o tę formę pomocy. Przy wyborze typu domów Ośrodek kierował się rodzajem schorzenia klienta oraz brał pod uwagę odległość domu pomocy społecznej od miejsca jego zamieszkania i możliwy termin umieszczenia. Ośrodek prawidłowo kompletował dokumentację stanowiącą podstawę rozstrzygnięcia sprawy, sporządzał rodzinne wywiady środowiskowe. Ponadto, zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej prawidłowo ustalano odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej, a wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy określone w Kodeksie postępowania administracyjnego.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Analiza wybranych akt osób otrzymujących zasiłek stały wykazała, że w 3 sprawach na 14 skontrolowanych nie stwierdzono oświadczenia o stanie majątkowym oraz w 3 na 14 skontrolowanych akt nie udokumentowano uprawnień do otrzymywania świadczeń z systemu emerytalno-rentowego ZUS/KRUS – art.107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.

2. Pracownicy socjalni nie odnotowywali w sposób właściwy działań z zakresu pracy socjalnej, w wywiadach znajdowały się zapisy, których nie można uznać za pracę socjalną bądź nie dawały one żadnego obrazu tej pracy (np.: *kontakt z rodziną, porady indywidualne, wizyta w środowisku, przeprowadzono wywiad środowiskowy*), co narusza zapisy art.17 ust.1 pkt. 10 i art. 119 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej. Druki rodzinnych wywiadów środowiskowych wypełniano schematycznie, ocena sytuacji rodziny była lakoniczna i ogólnikowa.
3. Wydanie 5 decyzji administracyjnych na 22 skontrolowane nie zostało poprzedzone przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego, co jest niezgodne z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
4. W 7 postępowaniach na 55 skontrolowanych nieprawidłowo ustalono początkowy okres przyznania świadczenia w formie zasiłku stałego, naruszając zapis art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gdyż świadczenie pieniężne przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek.
5. Nieprawidłowo doręczono 6 na 34 skontrolowane decyzje administracyjne - brak daty odbioru decyzji lub podpisu odbiorcy, co jest niezgodne z zapisami art. 46 § 1 k.p.a.
6. Nie w każdym przypadku przeprowadzano również postępowanie badające możliwości udzielania pomocy przez osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz świadczeniobiorców.
7. W kontrolowanym okresie Ośrodek skierował 2 osoby do prywatnego domu pomocy społecznej tj. do DPS *Pensjonat Różany* w Pomiechówku. Z wyjaśnień Kierownika wynika, że wybór placówki był uzasadniony względami zapisanymi w art. 65 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Jednak w aktach osób, które zostały umieszczone w domu pomocy społecznej „Pensjonat Różany” w Pomiechówku, którego podmiotem prowadzącym jest osoba fizyczna nie stwierdzono zapisów potwierdzających podejmowanie działań mających na celu ustalenie czy domy pomocy społecznej o zasięgu gminnym lub powiatowym posiadają wolne miejsca.
8. Umieszczając w placówce zakwalifikowanej do podmiotów leczniczych osobę potrzebującą pilnie pomocy w formie pobytu w placówce stacjonarnej użyto w decyzji określenia „*postanowiono o skierowaniu do Domu Pomocy Społecznej*” co było niezgodne ze stanem faktycznym.

Ponadto zespół kontrolujący zwrócił uwagę, że dokumenty w aktach sprawy nie były numerowane.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pan jako Kierownik kontrolowanej jednostki.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana Kierownika o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Zapewnić przestrzeganie zapisów art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej przy ustalaniu sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin ubiegających się o pomoc.
2. Zapewnić prowadzenie pracy socjalnej adekwatnie do sytuacji rodziny, w celu wzmocnienia i odzyskania zdolności klienta do funkcjonowania w społeczeństwie oraz zwiększyć nadzór nad dokumentowaniem prowadzonej pracy socjalnej, która jest jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego – stosownie z przepisem art. 6 pkt 12 i art. 119 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.
3. Zapewnić przestrzeganie art.106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej poprzez przeprowadzenie wywiadu środowiskowego każdorazowo przed wydaniem decyzji administracyjnej.
4. Zapewnić przestrzeganie art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej poprzez przyznawanie i wypłacanie świadczenia począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek a w przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca przyznawać świadczenie za niepełny miesiąc.
5. Przestrzegać art. 46 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie potwierdzania odbioru decyzji administracyjnych.
6. Zapewnić stosowanie art. 65 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym do domu pomocy społecznej, który nie jest prowadzony na zlecenie wójta, burmistrza, prezydenta lub starosty można kierować osoby tylko w przypadku braku miejsc w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym lub powiatowym na terenie całego kraju.

Ponadto zaleca się wprowadzić obowiązek numerowania poszczególnych dokumentów we wszystkich prowadzonych aktach klientów zgodnie z powszechnie przyjętą praktyką postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.) jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego**, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej ***kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.***

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Marcin Wodziński
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Adam Mirosław Krawczak
Wójt Gminy Leoncin